

Projektant:

SYNTAX

Biuro Planowania Przestrzennego Małgorzata Łapeta

44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6

tel. 601 40 57 27

e-mail syntax.biuro@gmail.com

Zamawiający :

Wójt Gminy Świlcza

36-072 Świlcza 168

Przedsięwzięcie:

**ZMIANA NR 2/2020 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY ŚWILCZA**

Temat opracowania:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Opracowała:

mgr inż. arch. Małgorzata Łapeta

SPIS TREŚCI

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	4
2. Przedmiot prognozy.	7
2.1 Podstawa prawna opracowania.	7
2.2 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.	8
3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.	8
3.1 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.	8
3.2 Zabytki i pomniki przyrody.	9
4. Stan i zasoby środowiska.	9
4.1 Rzeźba terenu.	9
4.2 Warunki geologiczne i geotechniczne.	9
4.3 Gleby. 10	
4.4 Kopaliny.	10
4.5 Krajobraz.	10
4.6 Istotne cechy klimatu.	10
4.7 Aktualny stan jakości powietrza.	11
4.8 Hałas. 12	
4.9 Wody powierzchniowe.	12
4.10 Wody podziemne.	15
4.11 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.	16
4.12 Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta.	17
4.13 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.	17
5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.	18
6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.	18
7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.	19
8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.	19
9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.	21
10. Wytyczne do projektu zmiany studium związane z ochroną środowiska.	21
11. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją zmiany studium.	22
11.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.	23
11.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.	23
11.3 Zagrożenia dla powietrza.	23
11.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.	24
11.5 Zagrożenia dla krajobrazu.	25
11.6 Zagrożenia dla klimatu.	25
11.7 Hałas. 25	
12. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem zmiany studium oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń.	25
13. Zanieczyszczenie powietrza.	28
14. Parkingi i drogi.	28

14.1.1 Działalność usługowa.....	28
14.1.2 Wnioski.....	29
14.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi.	29
14.3 Udokumentowane złoża kopalin.	32
14.4 Hałas i wibracje.	32
14.5 Emitowanie pól elektromagnetycznych.	33
14.6 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.	34
14.7 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego i klimatu.	35
14.8 Ocena wpływu ustaleń zmiany studium na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.	36
14.9 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.	36
15. Ocena skutków realizacji ustaleń zmiany studium dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	36
16. Ocena określonych w projekcie zmiany studium warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.	38
17. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium.	39
17.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.	39
17.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.	39
18. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem zmiany studium.....	39
19. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń zmiany studium.....	41
20. Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją ustaleń zmiany studium..	43
21. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium.	43

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie zmiany studium. Potrzeba opracowania prognozy wynika z art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Przedmiotem prognozy jest oddziaływanie na środowisko projektu Zmiany nr 2/2020 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świlcza, obejmującej obszar określony na załączniku graficznym do uchwały nr XXII/180/2020 Rady Gminy Świlcza z dnia 30 marca 2020 r.

Obszar objęty zmianą nr 2/2020 Studium położony jest w miejscowości Bratkowice w sąsiedztwie drogi powiatowej 2150R Kupno-Bratkowice-Trzciana. Obszar ten obejmuje Park podworski w Bratkowicach, stanowiący pozostałość dawnego założenia dworsko - parkowego wpisanego decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z siedzibą w Przemyśle jako dobro kultury do rejestru zabytków. Jedynym reliktem dawnego terenu folwarcznego jest obecnie już tylko kapliczka św. Jana Nepomucena. Na terenie parku znajduje się też plac zabaw dla dzieci. Obszar ten posiada obowiązujący Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Nr 9/2006 w miejscowości Bratkowice przyjęty Uchwałą Nr XV/136 /2008 Rady Gminy Świlcza z dnia 29 stycznia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 15 poz. 381).

Ustalenia planu miejscowego, zgodnie z którymi większość terenu objętego opracowaniem jest przeznaczona pod tereny zieleni urządzonej z dopuszczoną możliwością lokalizacji zabudowy w zakresie nieuciążliwych usług w ograniczonym zakresie nie zapewniają zagospodarowania obszaru zgodnego z aktualnymi potrzebami gminy i planami inwestycyjnymi.

Opracowanie zmiany studium jest niezbędne do realizacji swobody korzystania z własności w zakresie wynikającym z art. 21 i 64 Konstytucji RP i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Celem opracowania zmiany studium było określenie nowych kierunków zagospodarowania i zabudowy terenu objętego opracowaniem, a także zasad jego obsługi w zakresie komunikacji i infra-

struktury technicznej, w związku z zamiarem umożliwienia przeznaczenia terenu pod zabudowę usługową w zakresie opieki zdrowotnej, społecznej, socjalnej, kultury, edukacji, gastronomii, usług hotelarskich o większej intensywności zabudowy niż określona w obowiązującym planie.

Celem prognozy jest określenie możliwych do wystąpienia w środowisku przyrodniczym skutków, wynikających z realizacji ustaleń zmiany studium. W prognozie opisano uwarunkowania przyrodnicze obszaru objętego opracowaniem, jak również przeprowadzono analizę istniejącego stanu środowiska przyrodniczego pod kątem czystości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, gleb. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium zawiera m.in. analizę stanu i zasobów środowiska:

- obszar objęty opracowaniem jest położony w granicach:
 - Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
 - obszaru Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB 180005,
- większa część obszaru objętego opracowaniem znajduje się w granicach zabytkowego parku podworskiego ze stawem i kapliczką wpisanego do Rejestru Zabytków,
- w obszarze znajdują się 2 stanowiska archeologiczne,
- w obszarze objętym opracowaniem nie występują gleby objęte ochroną,
- w rejonie obszaru objętego opracowaniem nie występują udokumentowane główne zbiorniki wód podziemnych, udokumentowane złoża kopalin, tereny i obszary górnicze.

W prognozie zawarto ocenę istniejącego stanu środowiska w obszarze objętym opracowaniem – środowisko przyrodnicze omawianego obszaru zostało poddane antropopresji o znacznym stopniu nasilenia.

Kolejno przeprowadzono symulację wariantu „0”, który w tym przypadku oznacza sytuację, kiedy zmiana studium nie zostałaby uchwalona i proponowane w niej rozwiązania nie zostaną zrealizowane. W przypadku braku realizacji dokumentu w obszarze objętym opracowaniem będzie mogła być realizowana zabudowa usługowa o mniejszej intensywności niż zakładana w projekcie zmiany studium.

Następnie dokonano analizy wpływu projektowanych rozwiązań na środowisko przyrodnicze oraz zidentyfikowano najważniejsze zmiany, jakie wynikają z nowego dokumentu. W prognozie przeanalizowano określone w projekcie rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne, w zakresie wymaganych ustawą, między innymi pod kątem zachowania zasad zrównoważonego rozwoju i zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.

W toku ww. analiz stwierdzono, że ustalenia zmiany studium nie wpłyną w sposób znaczący na zmianę warunków obecnie istniejących. Projektowane zagospodarowanie terenu nie spowoduje znaczącego pogorszenia warunków naturalnych. Ustalenia zmiany studium nie zawierają rozwiązań, które mogą zdecydowanie negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze.

Wprowadzone do projektu zmiany studium zasady kształtowania zabudowy, zagospodarowania terenu i kształtowania ładu przestrzennego, spowodują, że będzie to kontynuacja i uzupełnienie istniejącego zainwestowania tego obszaru.

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony środowiska i ograniczenia lub wyeliminowania negatywnych skutków realizacji określonych w zmianie studium zasad zagospodarowania wprowadzono do treści jego ustaleń odpowiednie zapisy. Wyniki przeprowadzonych analiz i ocen przedstawiono w formie opisowej i graficznej.

Przestrzeganie wszystkich ustaleń studium zapewni ochronę tego obszaru i zabezpieczy w pełni walory środowiskowe, przyrodnicze i kulturowe.

Ustalenia zmiany studium zapewniają wystarczającą ochronę środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi. Realizacja ustaleń zmiany studium nie spowoduje żadnych skutków negatywnych poza obszarem opracowania oraz poza terenem gminy. Wszystkie istotne propozycje zapisów chroniących środowisko zostały wprowadzone do projektu zmiany studium. Ustalenia zmiany studium nie wiążą się ze zniszczeniem obiektów cennych z punktu widzenia ochrony przyrody i wartości kulturowych, a także nie spowodują zablokowania lub utrudnień w funkcjonowaniu istotnych korytarzy ekologicznych. Realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie wpłynie negatywnie na wartość krajobrazową omawianego terenu oraz nie będzie mieć istotnego wpływu na klimat i środowisko kulturowe.

Nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium. Projekt zmiany studium nie wprowadza także żadnych zmian w stosunku do aktualnego przeznaczenia tych terenów, które mogłyby wpłynąć na znaczący wzrost emisji hałasu lub które mogłyby stanowić istotne źródło promieniowania zagrażającego zdrowiu ludzi.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000.

Ustalenia studium zapewniają ochronę środowiska m.in. poprzez docelowe objęcie systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków całości obszaru zurbanizowanego gminy.

Zapisy projektu zmiany studium uwzględniają niezbędne powiązania z planami i programami nadrzędnymi i równorzędnymi, nie mają też wpływu na cele ochrony i spójność sieci obszarów Natura 2000. W prognozie wskazano ustalenia zmiany studium uwzględniające cele ochrony środowiska

określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, w tym w szczególności na cele środowiskowe zawarte w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, takie jak dążenie do objęcia systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków całości obszaru zurbanizowanego gminy.

Przestrzeganie ustaleń zmiany studium, rozwiązań zaproponowanych w prognozie, indywidualnych rozwiązań projektowych dla planowanej inwestycji, a przede wszystkim zasad ochrony środowiska to warunki konieczne by wyeliminować lub ograniczyć lokalne ujemne zmiany w środowisku naturalnym. Na podstawie analizy ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, których źródło wypływałoby bezpośrednio z jego ustaleń.

2. Przedmiot prognozy.

Przedmiotem prognozy jest określenie skutków oddziaływania na środowisko projektu zmiany nr 2/2020 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świlcza, obejmującej obszary określone na załączniku graficznym do uchwały nr XXII/180/2020 Rady Gminy Świlcza z dnia 30 marca 2020 r.

Materiałem wyjściowym do sporządzenia prognozy jest projekt zmiany studium, który zawiera część tekstową i graficzną.

Obszar ten posiada opracowanie ekofizjograficzne wykonane w 2006 r. dla potrzeb obecnie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 9/2006 w Bratkowicach wraz z aktualizacją wykonaną w 2021 r. przez Syntax Biuro Planowania Przestrzennego Małgorzata Łapeta w Gliwicach w kwietniu 2021 r.

2.1 Podstawa prawna opracowania.

Opracowanie wykonano na podstawie art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie w piśmie nr WOOŚ.411.1.3.2021.AP.2 z dnia 11 lutego 2021 r. oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie nr PSNZ.9022.4.4.1.2021 z dnia 15 stycznia 2021 r.

SYNTAX BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO Małgorzata Łapeta, Gliwice

2.2 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.

Opracowanie wykonano w oparciu o analizę materiałów kartograficznych w różnych skalach oraz dostępnych artykułów naukowych, prac monograficznych i studialnych oraz materiałów planistycznych. Przeprowadzono rozpoznanie terenowe obszaru opracowania z oceną stanu środowiska. Podczas badań terenowych zwrócono szczególną uwagę na zmiany zachodzące w środowisku pod wpływem działalności człowieka. Sprawdzone zgodność zmiany studium z nadrzędnymi i równoległymi planami i programami z zakresu ochrony środowiska.

3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.

3.1 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.

Świlcza jest gminą wiejską położoną w województwie podkarpackim, w powiecie rzeszowskim. Świlcza bezpośrednio graniczy z Rzeszowem.

Obszar objęty Zmianą Studium jest położony w miejscowości Bratkowice. Obszar ten zajmuje powierzchnię około 5,2 ha.

Obszar objęty zmianą nr 2/2020 Studium położony jest w sąsiedztwie drogi powiatowej 2150R Kupno-Bratkowice-Trzciana. Obszar ten obejmuje Park podworski w Bratkowicach, stanowiący pozostałość dawnego założenia dworsko - parkowego wpisanego decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z siedzibą w Przemyśle jako dobro kultury do rejestru zabytków. Jedynym reliktem dawnego terenu folwarcznego jest obecnie już tylko kapliczka św. Jana Nepomucena. Na terenie parku znajduje się też plac zabaw dla dzieci. Obszar ten posiada obowiązujący Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Nr 9/2006 w miejscowości Bratkowice przyjęty Uchwałą Nr XV/136 /2008 Rady Gminy Świlcza z dnia 29 stycznia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 15 poz. 381). Zgodnie z tym planem większość terenu objętego opracowaniem jest przeznaczona pod tereny zieleni urządzonej z dopuszczoną możliwością lokalizacji nieuciążliwych usług w ograniczonym zakresie.

Dostęp komunikacji kołowej do tego obszaru jest możliwy od istniejących dróg publicznych gminnej i powiatowej.

Zgodnie z dotychczasowymi ustaleniami studium obszar ten obejmuje jednostkę oznaczoną na rysunku ustaleń studium symbolem U/Z, dla której tekst studium nie zawierał żadnych ustaleń, stąd więc konieczne jest uzupełnienie ustaleń tekstowych studium w tym zakresie.

SYNTAX BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO Małgorzata Łapeta, Gliwice

3.2 Zabytki i pomniki przyrody.

Na analizowanym terenie nie stwierdzono występowania pomników przyrody znajdujących się w rejestrze prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

W obszarze objętym opracowaniem występują obiekty zabytkowe.

Większa część obszaru objętego opracowaniem znajduje się w granicach zabytkowego parku podworskiego ze stawem i kapliczką wpisanego do Rejestru Zabytków – nr rejestru A-982 z dnia 4 października 1976 r. W obszarze tym występują także stanowiska archeologiczne:

- stanowiska archeologicznego nr 42 w Bratkowicach / AZP 101-75/28,
- stanowiska archeologicznego nr 43 w Bratkowicach / AZP 101-75/29.

4. Stan i zasoby środowiska.

4.1 Rzeźba terenu.

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizycznogeograficzne (Kondracki, 1994) obszar opracowania położony jest w obrębie w podprovincji - Kotlina Sandomierska, w mezoregionie Płaskowyż Kolbuszowski.

Jest to fragment wierzchowiny wodnolodowcowej o nachyleniach 0 — 2%, łagodnie nachylonej w kierunku północnej i wschodniej.

Północną część badanego terenu zajmuje fragment doliny potoku Bratkowickiego, płaskiej o wyraźnych zboczach i nachyleniu 0 - 1%.

Płaskowyż Kolbuszowski zajmuje środkową część Kotliny pomiędzy dolinami Wisły, Wisłoki i Sanu, od południa ograniczony obniżeniem Pradoliny Podkarpackiej. W granicach omawianego terenu wierzchowina Płaskowyżu cechuje się bardzo niewielkimi spadkami, nie przekraczającymi 1%. Nachylona jest łagodnie w kierunku południowo – wschodnim.

Staw znajdujący się w części północno – zachodniej terenu, który pełnił funkcję zbiornika przeciwpożarowego został zasypany.

4.2 Warunki geologiczne i geotechniczne.

Pod względem geologicznym obszar objęty opracowaniem położony jest w obrębie jednostki tektonicznej zwanej Zapadliskiem Przedkarpackim. Jest to rozległe obniżenie wypełnione osadami miocenijskimi głębokiego morza, wykształconymi jako ropy i ropy.

Mięszczość utworów mioceńskich jest duża i wynosi ponad 2000 m. Utwory te przykrywają utwory czwartorzędowe fluwioglacjalne, w tym obszarze reprezentowane przez piaski średnie w części stropowej małowilgotne, głębiej wilgotne, średniozagęszczone, nieprzewiercone do głębokości 4,0 m.

Podłoże w dolinie potoku Bratkowickiego budują holocenijskie osady rzeczne wykształcone w postaci różnoziarnistych piasków, w stropie z domieszką części organicznych mokrych i średniozagęszczonych.

4.3 Gleby.

Gleby występujące w tym obszarze wytworzone zostały z utworów wodnolodowcowych — piasków. Są to gleby bielcowe i pseudobielcowe zaliczone w przewadze do V klasy bonitacyjnej. Nie podlegają one ochronie przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze.

4.4 Kopaliny.

W rejonie obszaru objętego opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin.

4.5 Krajobraz.

Park podworski objęty jest ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z decyzją o wpisie do rejestru zabytków nr A-982 z 4.10.1976 r. Park ten założony został w połowie XIX wieku. Kompozycja parku i układ przestrzenny został przekształcony przez liniowe, regularne nasadzenia rządowe dokonane w latach 60-tych XX wieku (topola, brzoza, klon, jesion). Ze względu na usytuowanie tego parku w malowniczym terenie posiada on znaczne wartości krajobrazowe i rekreacyjne, objęty jest ochroną prawną.

Cały badany teren leży w obrębie Mielecko - Kolbuszowsko - Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu utworzonego rozporządzeniem nr 79/05 Wojewody Podkarpackiego z 31.10.2005 r.

Badany teren leży w granicach obszaru Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB 180005.

Pod względem typów krajobrazów naturalnych w obszarze objętym opracowaniem występuje krajobraz nizin, peryglacjalny, równinny i falisty.

4.6 Istotne cechy klimatu.

Według podziału W. Okołowicza obszar Kotliny Sandomierskiej, w obrębie której znajduje się

omawiany teren należy do klimatów o przewadze wpływów kontynentalnych, zaznaczających się większą amplitudą roczną temperatur, upalnymi latami i mroźnymi zimami.

Według regionalizacji klimatycznej R. Gumińskiego obszar ten położony jest w sandomiersko — rzeszowskiej dzielnicy rolniczo — klimatycznej. Dzielnica ta charakteryzuje się średnią roczną temperaturą 8,0 — 8,20C.

Średnia roczna suma opadów wynosi około 700 mm. Stosunkowo często występują dni z burzą (25). Obszar ten leży na tzw. szlaku gradowym ciągnącym się wzdłuż progu Pogórza.

Długość zalegania pokrywy śnieżnej wynosi około 70 dni. Okres wegetacyjny trwa długo, około 220 dni, co jest zjawiskiem sprzyjającym rolnictwu.

Największy procentowy udział w tym rejonie mają wiatry wiejące z kierunku W i SW.

Warunki klimatu lokalnego w rejonie omawianego obszaru są korzystne. Jest to fragment wyniesionej wysoczyzny o korzystnych warunkach termicznych i wilgotnościowych. Położenie poza linią zabudowy, w otoczeniu terenów rolniczych sprawia, że jest to obszar dobrze przewietrzany.

4.7 Aktualny stan jakości powietrza.

Według informacji WIOŚ w Rzeszowie zawartych w opracowaniu pt. „Stan środowiska w powiecie rzeszowskim w 2017 r.” na terenie powiatu rzeszowskiego nie ma zlokalizowanej stacji monitoringu powietrza atmosferycznego. Ocena jakości powietrza na terenie powiatu za rok 2017 określona została na podstawie wyników modelowania jakości powietrza wykonanego na poziomie krajowym na potrzeby oceny jakości powietrza przez firmę „ATMOTERM S.A. na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Modelowanie obejmowało: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, benzo(a)piren oraz ozon. Modelowanie wykonane zostało na podstawie danych o emisjach zanieczyszczeń do powietrza oraz danych meteorologicznych.

Stan zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem siarki na terenie powiatu utrzymywał się na niskim poziomie. Wyniki modelowania nie wskazały przekroczenia zarówno dopuszczalnego stężenia średniorocznego dwutlenku siarki, jak i dopuszczalnego stężenia 1-godzinnego i dobowego.

Również stan zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem azotu utrzymywał się na niskim poziomie. Wyniki modelowania nie wskazały przekroczenia zarówno dopuszczalnego stężenia średniorocznego dwutlenku azotu, jak i dopuszczalnego stężenia 1-godzinnego.

W przypadku zanieczyszczeń pyłowych wyniki modelowania zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM₁₀ na terenie powiatu wykazały występowanie stężenia średniorocznego w przedziale 16,1-29,4 µg/m³ tj. 40-74% wartości dopuszczalnej.

Wyniki modelowania zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM_{2,5} wykazały występowanie na terenie powiatu stężenia średniorocznego w przedziale 14,2-24,1 µg/m³ tj. 57-96% poziomu dopuszczalnego.

Nie dotrzymany został również poziom celu długoterminowego ozonu, którego termin został określony na 2020 r.

Wyniki modelowania zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem w pyłe PM₁₀ wykazały występowanie na terenie powiatu, w tym także na terenie gminy Świlcza, obszarów przekroczenia poziomu docelowego obowiązującego dla tego zanieczyszczenia.

4.8 Hałas.

Stan środowiska ze względu na jego zanieczyszczenie hałasem i wibracjami określa się jako klimat akustyczny, rozumiany jako wynik różnych grup hałasu i wibracji: komunikacyjnych, przemysłowych i innych.

Do głównych źródeł hałasu wpływających na zwiększenie uciążliwości akustycznej dla środowiska zewnętrznego należy ruch drogowy, kolejowy oraz działalność prowadzona na terenach niektórych obiektów przemysłowych.

Obszar, który jest przedmiotem opracowania położony jest z dala od dróg, na których poziom hałasu stwarza uciążliwość dla otoczenia.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. W latach 2007-2013 na terenie gminy Świlcza nie były prowadzone badania monitoringowe hałasu komunikacyjnego.

4.9 Wody powierzchniowe.

Obszar objęty opracowaniem jest położony w dorzeczu Mrowli, która płynie na południe od obszaru objętego opracowaniem.

Nadmiar wód opadowych z badanego terenu odpływa w kierunku północnym i wschodnim do potoku Bratkowickiego i rowów melioracyjnych zasilających go. Północna część badanego terenu może być okresowo podtapiana wezbranymi wodami potoku.

Potok Bratkowicki ma swoje ujście do potoku Osina w dzielnicy Skworcza, dopływu Mrowli. Jest on głównym odbiornikiem wód z użytków rolnych i zielonych wsi Bratkowice poprzez rowy melioracyjne i sieć drenarską.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

W rejonie obszaru objętego opracowaniem występuje wydzielanie jednolitych części wód powierzchniowych RW20001722669 Mrowla. Typ JCWP to potok nizinny piaszczysty. JCWP jest monitorowana. JCWP nr RW20001722669 posiada status silnie zmienionej części wód. Zmiany hydro-morfologiczne uzasadniające wyznaczenie SZCW to przekroczenie wskaźników: m2, m3, które oznaczają:

- m2 – sumaryczną wysokość zinventaryzowanych budowli piętrzących odniesioną do sumy spadów cieków istotnych w zlewni części wód,
- m3 – łączną długość części cieków odciętych przez budowle poprzeczne o spadzie $h > 0,7$ m (dla rzek górskich i wyżynnych) lub $h > 0,4$ m (dla rzek nizinnych) odniesioną do sumarycznej długości cieków istotnych.

JCWP nr RW20001722669 jest w złym stanie i jest zagrożona nieosiągnięciem określonych dla niej celów środowiskowych. Celem środowiskowym dla JCWP nr RW20001722669 jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Dla tej części wód określono przedłużenie terminu osiągnięcia celu – z uwagi na brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tą presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.

JCWP znajduje się w wykazie obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie na obszarze dorzecza Wisły, takich jak:

- Rezerwat przyrody Zabłocie – przedmiotem ochrony obszaru chronionego zależnym od wód są mokradła, łąg jesionowo-olszowy, ptaki wodno-błotne,
- Rezerwat przyrody Bór – przedmiotem ochrony obszaru chronionego zależnym od wód są olsy, bór wilgotny,
- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB180005 Puszcza Sandomierska - przedmiotem ochrony obszaru chronionego zależnym od wód jest *Alcedo atthis* (łągowe), *Anser anser* (łągowe), *Aythya nyroca* (łągowe), *Botaurus stellaris* (łągowe), *Ciconia ciconia* (łągowe), *Ciconia nigra* (łągowe), *Circus aeruginosus* (łągowe), *Crex crex* (łągowe), *Grus grus* (łągowe), *Grus grus* (przelotne), *Haliaeetus albicilla* (łągowe), *Ixobrychus minutus* (łągowe), *Larus melanoce-*

phalus (lęgowe), Pandion haliaetus (lęgowe), Porzana parva (lęgowe), Porzana porzana (lęgowe), Sterna hirundo (lęgowe), Tetrao tetrix tetrix,

- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty PLH180043 Mrowle Łąki - przedmiotem ochrony obszaru chronionego zależnym od wód jest Siedlisko 6410, Lycaena dispar, Lycaena helle, Maculinea nausithous, Maculinea teleius.

Zgodnie z przepisami Ramowej Dyrektywy Wodnej (dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej) planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) w chwili obecnej na obszarze Polski wyznaczonych jest 9 obszarów dorzeczy: Wisły, Odry, Dniestru, Dunaju, Banówki, Łaby, Niemna, Pregoty, Świeżej. Dla każdego obszaru dorzecza opracowuje się plan gospodarowania wodami.

Aktualnie obowiązujący Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły został przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911). Rozporządzenie to zachowuje moc do dnia 22 grudnia 2021 r.

Plan gospodarowania wodami stanowi jednolity instrument zarządzania gospodarką wodną na terenie państw Unii Europejskiej. Przedstawia on, w myśl art. 114 Prawa wodnego z 2015 r., m.in. aktualny stan wód w obrębie obszaru dorzecza, podsumowuje działania niezbędne do osiągnięcia tzw. dobrego stanu wód oraz posłuży jako mechanizm sprawozdawczy do opracowywania raportów dla Komisji Europejskiej.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły określa cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych, ustalonych na mocy art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. W pierwszym cyklu planowania gospodarowania wodami w Polsce, cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Zgodnie z ustawą dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) celem środowiskowym dla silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć co najmniej dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych,

a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego.

Ww. cele środowiskowe realizuje się przez podejmowanie działań zawartych w planie gospodarczego wodami na obszarze dorzecza. Działania te polegają w szczególności na:

- stopniowej redukcji zanieczyszczeń powodowanych przez substancje priorytetowe oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 1; 2 ustawy dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.),
- zaniechaniu lub stopniowym eliminowaniu emisji do wód powierzchniowych substancji priorytetowych oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 1 ustawy dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) - Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).

Według informacji WIOŚ w Rzeszowie zawartych w opracowaniu pt. „Stan środowiska w powiecie rzeszowskim w 2017 r.” w 2017 r., w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, na terenie powiatu rzeszowskiego monitorowano JCWP nr RW20001722669. Klasyfikacja stanu chemicznego JCWP Mrowla w zakresie niklu wykazała dobry stan chemiczny. Stanu wód w JCWP nie określono z uwagi na brak klasyfikacji potencjału ekologicznego.

4.10 Wody podziemne.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza granicami Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”, największego obszarowo zbiornika wód podziemnych na terenie Podkarpacia. Granice tego zbiornika zostały określone w dokumentacji hydrogeologicznej zatwierdzonej przez MOŚZNIL decyzją nr KDH 1/013/6037/97 z dnia 18 lipca 1997 r.

Badany teren położony jest w jednolitej części wód podziemnych PLGW 2000153. Stan chemiczny i ilościowy tych wód oceniony jest jako dobry. JCWPd jest w ogólnej ocenie w stanie dobrym, w tym w dobrym stanie chemicznym i ilościowym, nie jest zagrożona ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych. Dla PLGW 2000153 celem środowiskowym jest dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny.

Obszar ten znajduje się poza wykazem obszarów chronionych, zgodnie z Planem Gospodarowania

Wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911).

Zgodnie z ustawą dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Cel środowiskowy realizuje się przez podejmowanie działań zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Działania te polegają w szczególności na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka, przy czym znacząca i utrzymująca się tendencja wzrostowa oznacza znaczący statystycznie i pod względem środowiskowym istotny wzrost stężenia substancji zanieczyszczającej, grupy tych substancji lub substancji wyrażonej jako wskaźnik w jednolitej części wód podziemnych.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne badania i oceny stanu wód podziemnych dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Ustawa Prawo wodne zobowiązuje Państwową Służbę Hydrogeologiczną do wykonywania badań i ocen stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych.

Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie na terenie gminy Świlcza nie ma punktów pomiarowych sieci monitoringu diagnostycznego.

4.11 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.

Na omawianym terenie, jak również w jego otoczeniu nie ma obiektów przyrodniczych (pomników), ani obszarów (rezerwatów) objętych ochroną prawną.

Jest to obszar, gdzie nie występują gatunki i siedliska roślin objętych ochroną. Historyczny park podworski, z nowymi nasadzeniami, wymaga wykonania zaplanowanych prac rekonstrukcyjnych, aby przywrócić temu miejscu jego funkcję.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i w granicach obszaru Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB 180005.

4.12 Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta.

W granicach terenu objętego opracowaniem znaczna jego część została wyłączona z rolniczego użytkowania. Część północna terenu, położona w obrębie doliny potoku Bratkowickiego zajęta jest przez użytki zielone ze zbiorowiskami roślinności mocno przeobrażonej przez podsiewanie. Na skutek kilkuletniego odłogowania następuje sukcesja roślinności charakterystycznej dla mokrych łąk. W parku przeważają liściaste gatunki drzew i krzewów. Przypadkowe nasadzenia w centralnej jego części składają się głównie z lipy, olchy i klonu zwyczajnego. Przeważa jednak olcha czarna we wschodniej części parku i w północnej części parku, obok stawu.

4.13 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w dolinie Mrowli, która pełni funkcję lokalnego ciągu ekologicznego łączącego południowe tereny leśne Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z korytarzem ekologicznym doliny Wisłoka. Umożliwia on migrację gatunków, przepływ materii, i informacji biotycznej. Na obszarze gminy w jego obrębie występują zbiorowiska torfowiskowe, bagienne i łąkowe o bogatym i różnorodnym składzie roślinności.

Badany teren leży w obszarach objętych ochroną przyrody, w obrębie:

- Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- obszaru Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB 180005.

Na terenie gminy w studium zostały wskazane obszary stanowiące System Przyrodniczy Gminy Świlcza, który obejmuje otwarty układ przyrodniczo-przestrzenny powiązany z obszarami różnej rangi znajdującymi się w otoczeniu gminy, którego podstawę stanowią lasy, doliny rzeczne i tereny podmokłe, powiązane funkcjonalnie i spełniające funkcje węzłów ekologicznych zasilających przyrodniczo obszary sąsiednie oraz różnej rangi korytarzy ekologicznych będących ciągami siedliskowymi umożliwiającymi wielokierunkowe przemieszczanie się roślin i zwierząt.

Zgodnie ze studium w skład Przyrodniczego Systemu Gminy wchodzi m.in. obszary:

- RE – obszary wchodzące w zespół Przyrodniczego Systemu Gminy tereny wskazane jako ekologiczna obudowa rzek i cieków bez prawa zabudowy kubaturowej.
- RE-I – tereny o podstawowej funkcji ekologicznej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej i

usługowej obszary wchodzące w skład Przyrodniczego Systemu Gminy z dopuszczeniem inwestycji kubaturowych mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych.

- RE-UT – tereny o podstawowej funkcji ekologicznej z dopuszczeniem zainwestowania turystyczno-rekreacyjnego obszar doliny rzeki Mrowli w pasie Rynny (Pradoliny) Podkarpackiej – równoleżnikowego, płaskiego obniżenia szerokości 4-6km –obszar wskazany do utworzenia w jego najcenniejszej części, na zachód od Miejscowości Mrowla Zespołu Przyrodniczo-Krajoznawczego.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza ww. obszarami.

5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.

Stan zachowania środowiska przyrodniczego w obszarze objętym opracowaniem można uznać za zadowalający. Przyjąć należy, że istnieje swoista równowaga pomiędzy obszarami przekształconymi zgodnie z potrzebami gospodarki człowieka, takimi jak obszary objęte opracowaniem a obszarami o charakterze naturalnym. Dodatkowym elementem takiej oceny jest wysoki poziom ochrony przyrody na obszarze gminy.

Badaniami objęto obszar stanowiący fragment wierzchowiny Płaskowyżu Kolbuszowskiego, cechujący się mało urozmaiconą rzeźbą, niewielkimi nachyleniami.

Środowisko przyrodnicze w tym rejonie wykazuje się małą odpornością na degradację z powodu braku warstwy izolującej poziom wodonośny przed zanieczyszczeniem.

Na obszarze tym, a głównie w jego otoczeniu występuje roślinność zbiorowisk antropogenicznych, głównie związanych z sztucznymi i naturalnymi nasadzeniami drzew w parku oraz zbiorowiskami ruderalnymi wkraczającymi na niekoszone, ugorowane fragmenty trawiaste parku oraz związane z sąsiedztwem dróg.

Na powierzchni terenu objętego opracowaniem nie występują gatunki roślin i siedliska roślin chronionych.

6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.

W przypadku braku realizacji dokumentu obszar objęty opracowaniem będzie mógł być zagospodarowany zgodnie z obowiązującym planem miejscowym, z czym nie będą związane żadne niekorzystne zmiany stanu środowiska.

7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.

Naturalne środowisko w wyniku działalności człowieka uległo znacznym przekształceniom. Porastające ten obszar lasy zostały wykarczowane i zamienione na pola uprawne. Na badanym terenie powstał dwór z otaczającymi go zabudowaniami gospodarczymi i parkiem. Wielokrotnie przebudowywany nie dotrwał do tej pory, a park z bogatym starodrzewem został podczas burzy w 1998r, zniszczony. Przypadkowe nasadzenia liściastych gatunków drzew nie przypominają dziś jego dawnej świetności.

8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.

Polska na tle Europy Zachodniej ma jedno z najlepiej zachowanych obszarów przyrodniczo cennych. Prawie 1/5 powierzchni naszego kraju proponowana jest do objęcia ochroną w formie obszarów Natura 2000, które stanowią jedną z najwyższych (obok parków narodowych) form ochrony przyrody służących zachowaniu zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin, zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy.

Podstawowym celem ochrony środowiska i ochrony przyrody jest zachowanie różnorodności biologicznej oraz takich biocenoz, których szczególny charakter wynikający ze ściśle określonych warunków siedliskowych jest terytorialnie mocno ograniczony. Polska będąc członkiem Wspólnoty Europejskiej ma obowiązek objęcia ochroną siedlisk, ostoi oraz stanowisk gatunków, których szczególne wymagania co do jakości środowiska sprawiają, że podlegają one zagrożeniom o różnym stopniu nasilenia oraz ograniczeniu arealów występowania. W ciągu ostatnich dziesięcioleci utworzono kilka systemów służących ochronie przyrody zarówno w skali regionalnej, krajowej, jak i międzynarodowej. W latach 90. powstały w Polsce dwie duże koncepcje z zakresu ochrony przyrody: system CORINE biotopes oraz ECONET-PL. Przyjęcie w 1995 r. w Sofii Paneuropejskiej Strategii Różnorodności Biologicznej i Krajobrazowej stworzyło nowe możliwości działania na tym polu. W UE powstały dwie ważne dyrektywy tzw. Dyrektywa Ptasia (1979) oraz Dyrektywa Habitatowa (siedliskowa) (1992), które zapoczątkowały realizację programu NATURA 2000. Jego celem jest utworzenie spójnej, funkcjonalnej sieci terenów chronionych na obszarze Wspólnoty Europejskiej, określanej mianem europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB 180005.

Ostoja ta położona jest w środkowej części Kotliny Sandomierskiej (widły Wisły i Sanu), między Rzeszowem a Tarnobrzegiem. Obejmuje tereny dawnej Puszczy Sandomierskiej – zwartego kom-

pleksu leśnego porastającego Kotlinę, obecnie mocno pofragmentowanego przez zabudowę, tereny rolnicze i gęstą sieć drogową. Nadal jednak jest to jeden z największych obszarów leśnych w Polsce, o dużym zróżnicowaniu siedliskowym i bogactwie różnych typów ekosystemów.

Puszcza Sandomierska jest jedną najważniejszych w Polsce ostoi kraski (15 par) i podgorzałki (do 20 par) - ok. 20 % krajowej populacji. W skali lokalnej to obszar ważny dla lelka (do. 200 par), dzięcioła średniego (do. 100 par) i lerki (do. 150 par). Liczna jest również populacja derkacza (do 300 par), a także populacje gąsiorka, jarzębatki i ortolana. Istotnym gatunkiem jest także cietrzew – w latach 2008–2010, po zaniku naturalnej populacji, na terenie poligonu przeprowadzono jego reintrodukcję (60 samców, 40 samic). Z rzadkich ptaków szponiastych gniazduje tu kilka par bielika i orlika krzykliwego, a z sów – puszczyk uralski. W roku 2010, po powodzi, odnotowano tu największą na Podkarpaciu kolonię rybitwy rzecznej (220 par) oraz lęgi 5 par mewy czarnogłowej. Ogółem w Puszczy Sandomierskiej odnotowano występowanie 245 gatunków ptaków, w tym 161 lęgowych, co czyni ją obszarem o najbogatszej awifaunie w województwie podkarpackim. W załączniku I Dyrektywy ptasiej ujętych jest 65 gatunków, z których 36 to ptaki lęgowe (bąk, bączek, bocian czarny, bocian biały, podgorzałka, trzmielojad, bielik, kania czarna, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, orlik krzykliwy, jarząbek, cietrzew, kropiatka, zielonka, derkacz, żuraw, mewa czarnogłowa, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna, puszczyk uralski, lelek, zimorodek, kraska, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł czarny, dzięcioł białoszyi, dzięcioł średni, lerka, świergotek polny, podróżniczek, jarzębatka, muchołówka mała, muchołówka białoszyja, gąsiorek, ortolan). 13 gatunków (ohar, świstun, różeniec, hełmiatka, szlachar, ostrygojad, sieweczka obrożna, kulik wielki, brodziec pławny, rybitwa białoskrzydła, żoła, wąsatka, czeczotka) wpisano do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Za przedmioty ochrony obszaru należy uznać gatunki spełniające kryteria wyznaczania ostoi ptaków o znaczeniu międzynarodowym (IBA) wprowadzone przez BirdLife International (23 gatunki: bąk, bączek, bocian czarny, bocian biały, podgorzałka, trzmielojad, bielik, błotniak stawowy, cietrzew, kropiatka, zielonka, derkacz, żuraw, mewa czarnogłowa, rybitwa rzeczna, lelek, zimorodek, kraska, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł białoszyi, dzięcioł średni, muchołówka białoszyja, gąsiorek) oraz gęś gęgawą, której populacja przekracza próg 1% reprezentacji populacji krajowej.

Zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub

3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Ze względu na małą powierzchnię obszarów objętych opracowaniem, ich otoczenie i odległość od obszarów chronionych oraz ustalenia zawarte w studium dotyczące zapewnienia właściwej ochrony wód powierzchniowych i podziemnych można stwierdzić, że oddziaływanie inwestycji zlokalizowanych na przedmiotowym terenie na Obszary Natura 2000 nie będzie znaczące. Wielkość obszaru oraz jego otoczenie powoduje, iż cele ochrony wyższej rangi nie mają tu większego znaczenia.

9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Dotychczasowe użytkowanie obszaru doprowadziło do jego znacznego przekształcenia. Najpierw nastąpiło wylesienie terenu i przekształcenie na cele rolnicze, potem na badanym terenie powstał dwór z otaczającymi go zabudowaniami gospodarczymi i parkiem.

Analizowany obszar był dotychczas właściwie zagospodarowany, zgodnie z uwarunkowaniami przyrodniczymi.

10. Wytyczne do projektu zmiany studium związane z ochroną środowiska.

Teren objęty badaniami charakteryzuje się korzystnymi warunkami ekofizjograficznymi dla potrzeb planowanej funkcji, czyli zabudowy usługowej w zakresie opieki zdrowotnej, społecznej, socjalnej, kultury, edukacji, gastronomii, usług hotelarskich oraz pod zieleń urządzoną. Najkorzystniejsze warunki dla tych funkcji występują w obrębie wierzchowiny Płaskowyżu Kolbuszowskiego, o łagodnie nachylonej powierzchni (0-2%).

Nieco mniej korzystne warunki występują w dolinie potoku Bratkowickiego, która przy bardzo wysokich jego stanach wody może być podmokła, a nawet okresowo podtapiana.

Planowany sposób zagospodarowania terenu wymaga uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

W granicach terenu objętego opracowaniem nie występują uwarunkowania przyrodnicze oraz morfologiczne mające wpływ na sposób kształtowania przestrzeni i funkcji w jego obszarze.

W granicach terenu objętego opracowaniem nie występują ograniczenia w jego zagospodarowaniu wynikające z występowania:

- udokumentowanych ujęć wód podziemnych i stref ochronnych wokół nich,

- udokumentowanych złóż kopalin,
- terenów narażonych na zalewanie wodami powodziowymi,
- gatunków roślin i siedlisk oraz miejsc lęgowych ptaków i rozrodu zwierząt objętych ochroną prawną,
- terenów zalewania wodami powodziowymi.

W obszarze objętym opracowaniem przeważają gleby V klasy bonitacyjnej, nie podlegające ochronie przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze.

Z uwagi na fakt, że obszar objęty opracowaniem jest położony w obszarze chronionego krajobrazu nie mogą być lokalizowane w jego obrębie przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające raportu o oddziaływaniu na środowisko przyrodnicze, bez stosownych zabezpieczeń.

11. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją zmiany studium.

Analizując kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego zawarte w ustaleniach projektu zmiany studium można rozważać wystąpienie niekorzystnych oddziaływań na środowisko m.in. z tytułu:

- wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza,
- wytwarzania odpadów,
- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz zanieczyszczeń gleb,
- odprowadzania wód w fazie budowy i likwidacji przedsięwzięcia,
- wykorzystywania zasobów środowiska,
- przekształceń naturalnego ukształtowania terenu,
- emitowania hałasu,

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium, może wpłynąć, w zróżnicowany sposób, na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz.

11.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę ma charakter bezpośredni, stały i długoterminowy.

Istotnym zagrożeniem jest przekształcenie powierzchni terenu i zmiana jego funkcji z rolniczej na przemysłową, mieszkaniową, usługową. Po wprowadzeniu zabudowy tereny te nigdy nie zostaną przywrócone do użytkowania rolniczego.

11.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.

Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych jest następstwem oddziaływań na środowisko o charakterze pośrednim, stałym i długoterminowym.

Głównym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest odprowadzanie do nich niewłaściwie oczyszczonych ścieków oraz ich zanieczyszczenie w wyniku przedostania się substancji niebezpiecznych do gruntu lub bezpośrednio do wód w przypadku awarii lub wypadków drogowych.

Skutkiem zanieczyszczeń wód poprzez nieuporządkowaną gospodarkę ściekową jest powstanie nieodwracalnych zmian we florze i faunie, powstanie skażeń i deficytów wodnych.

Powstawanie dodatkowych miejsc wytwarzania ścieków i odpadów stałych, w rejonach nowych obiektów przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi oraz dla działalności gospodarczej może niekorzystnie wpłynąć na stan sanitarny wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej i odpadami.

Negatywne oddziaływania tras komunikacyjnych będą również dotyczyć możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych przez ścieki spływające z pasa drogowego. Ścieki deszczowe z dróg i parkingów mogą zanieczyszczać wody powierzchniowe i podziemne głównie substancjami ropopochodnymi spłukiwanymi z nawierzchni.

11.3 Zagrożenia dla powietrza.

Na terenie gminy głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są :

- niska emisja (emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw takich jak węgiel kamienny, ze znacznym udziałem asortymentów węgla niskiej jakości, m. in. mułów węglowych),
- komunikacyjne źródła zanieczyszczeń (lokalny wzrost poziomu zanieczyszczeń na obszarach przylegających do dróg związany z postępującym wzrostem natężenia ruchu tranzytowego i lo-

kalnego w połączeniu z niewystarczającymi parametrami i złym stanem technicznym dróg)

W terenie objętym opracowaniem głównymi zagrożeniami dla powietrza są spaliny, które powstają w czasie spalania paliw w źródłach ciepła i pojazdach. Podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw są: dwutlenek siarki, tlenek węgla, dwutlenek azotu i pyły. Spalanie węgla wiąże się dodatkowo z powstawaniem sadzy i benzo- α -pirenu. Najmniej zanieczyszczeń powstaje w wyniku spalania gazu ziemnego, a najwięcej przy spalaniu węgla. Najbardziej dokuczliwa dla mieszkańców jest tzw. niska emisja z pieców opalanych węglem, która w niekorzystnych warunkach pogodowych może lokalnie powodować powstanie szkodliwych dla zdrowia stężeń zanieczyszczeń.

Drogi o dużym natężeniu ruchu mogą stanowić lokalne źródła zanieczyszczeń powietrza.

W obszarach sąsiadujących z drogami wzrastają stężenia zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw samochodowych, w tym dwutlenku azotu, tlenku węgla, węglowodorów alifatycznych i aromatycznych, pyłów, dwutlenku siarki oraz związków ołowiu. Największe stężenia utrzymują się w pobliżu drogi. Oddziaływania te mają charakter stały.

11.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.

Bezpośrednim zagrożeniem dla każdej biocenozy jest bezpośrednie oddziaływanie człowieka (nadmierna eksploatacja siedlisk, pozbawienie gleby jej naturalnej szaty roślinnej, bezpośrednie sąsiedztwo dróg jezdnych).

Prawidłowe funkcjonowanie systemu przyrodniczego mogłoby zakłócać powstanie barier, które przegradzałyby korytarze ekologiczne i wywoływałyby brak łączności przestrzennej pomiędzy obszarami węzłowymi.

Największe liniowe bariery ekologiczne przecinające korytarze i ciągi ekologiczne oraz zakłócające ich prawidłowe funkcjonowanie stanowią przede wszystkim drogi, linie kolejowe, energetyczne oraz zwarta zabudowa.

Intensywną rozbudowę układu osadniczego mogłyby odczuć najbardziej obszary o wysokich walorach przyrodniczych, wrażliwe na zanieczyszczenia zbiorowiska leśne lub roślinności łąkowej, znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie dróg.

Zagrożenie dla zasobów przyrodniczych gminy dotyczy przede wszystkim cennych przyrodniczo obszarów gminy, które znajdują się poza granicami obszaru objętego opracowaniem.

W rejonie obszarów objętych opracowaniem nie zaobserwowano szczególniejszych zagrożeń za-

również dla flory, jak i fauny poza standardowymi zagrożeniami związanymi z użytkowaniem dróg, niską emisją zanieczyszczeń z gospodarstw domowych itp.

Ubytek powierzchni terenów biologicznie czynnych jest skutkiem oddziaływań na środowisko o charakterze stałym i długoterminowym.

11.5 Zagrożenia dla krajobrazu.

W chwili obecnej brak jest naturalnych zagrożeń dla krajobrazu. Zagrożenia pojawiają się ze strony człowieka na skutek nieprzemyślanej i nieracjonalnej działalności gospodarczej. Antropogeniczne zmiany w krajobrazie, związane przede wszystkim z przeznaczeniem terenu pod różne formy zainwestowania mogą doprowadzić do obniżenia walorów krajobrazowych oraz naruszenia harmonii otoczenia. W odniesieniu do obszaru objętego opracowaniem szczególne zagrożenie może stanowić lokalizacja obiektów stanowiących nowe dominanty przestrzenne i wysokościowe w miejscach eksponowanych widokowo, nieumiejętne kształtowanie przestrzeni i form architektonicznych połączone z brakiem szacunku dla istniejącej szaty roślinnej oraz realizacja obiektów budowlanych o nieestetycznej formie architektonicznej.

Do obniżenia walorów krajobrazowych przyczynia się również degradacja pozostałych komponentów środowiska, zwłaszcza zanieczyszczenie wód i powietrza oraz zubożenie szaty roślinnej.

11.6 Zagrożenia dla klimatu.

Zagrożenia dla lokalnego klimatu są związane wyłącznie z globalnymi tendencjami zmian klimatycznych. Brak lokalnych czynników wpływających w sposób negatywny na klimat.

11.7 Hałas.

Wzrost poziomu lub powstawanie nowych źródeł hałasu, który jest oddziaływaniem bezpośrednim dotyczy przede wszystkim rejonów występowania działalności usługowej, gdzie mogą powstać hałaśliwe obiekty oraz dróg o dużym nasileniu ruchu.

12. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem zmiany studium oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń.

Celem opracowania zmiany studium było określenie nowych zasad zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem, w związku z zamiarem umożliwienia przeznaczenia części obszaru parku Po-

dworskiego, stanowiącego teren zieleni urządzonej, pod zabudowę usługową w zakresie opieki zdrowotnej, społecznej, socjalnej, kultury, edukacji, gastronomii, usług hotelarskich.

Zgodnie z dotychczasowymi ustaleniami studium obszar ten obejmuje jednostkę oznaczoną na rysunku ustaleń studium symbolem U/Z, dla której tekst studium nie zawierał żadnych ustaleń, stąd więc konieczne jest uzupełnienie ustaleń tekstowych studium w tym zakresie.

Najistotniejszą zmianą jaką wprowadza projekt zmiany studium jest umożliwienie lokalizacji większej intensywności zabudowy we wschodniej części obszaru objętego opracowaniem w porównaniu do możliwości zagospodarowania tego obszaru na podstawie obowiązującego planu miejscowego.

Zgodnie z obowiązującym Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Nr 9/2006 w miejscowości Bratkowice przyjętym Uchwałą Nr XV/136 /2008 Rady Gminy Świlcza z dnia 29 stycznia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 15 poz. 381) większość terenu objętego opracowaniem jest przeznaczona pod tereny zieleni urządzonej. Dopuszczona jest możliwość lokalizacji zabudowy w zakresie nieuciążliwych usług o bardzo niskiej intensywności zabudowy oraz w obszarze określonym nieprzekraczalnymi liniami zabudowy w taki sposób, który znacznie utrudnia realizację jakiegokolwiek zabudowy.

W zmianie studium nie zmienia się głównego kierunku zagospodarowania terenu objętego opracowaniem – wyznaczono obszar 1U/ZP wskazany pod zabudowę usługową w zakresie opieki zdrowotnej, społecznej, socjalnej, kultury, edukacji, gastronomii, usług hotelarskich oraz pod zieleni urządzonej - jako główne kierunki zagospodarowania.

W ustaleniach dla tego obszaru zawarto zapis, aby w planie miejscowym sporządzanym dla obszaru objętego opracowaniem tereny dla lokalizacji zabudowy usługowej wyznaczyć we wschodniej części obszaru, z pozostawieniem zachodniej części obszaru jako terenu zieleni urządzonej o charakterze parkowym z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń sportowo-rekreacyjnych bez budynków.

W zmianie studium dopuszczono także:

- lokale mieszkalne w budynkach usługowych związane z obsługą funkcji usługowych, przy czym łączna powierzchnia użytkowa tych lokali nie może przekraczać 4% powierzchni użytkowej budynków usługowych,
- obiekty i urządzenia sportu i rekreacji za wyjątkiem budynków,
- lokalizację dróg publicznych dojazdowych, dróg wewnętrznych, dojazdów, parkingów, garaży, ciągów pieszych, rowerowych, towarzyszących przewidywanej funkcji terenu,
- lokalizację sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej niezbędnych dla obsługi tego

obszaru, terenu gminy oraz o zasięgu ponad gminnym,

- zabudowę związaną z produkcją energii jako urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii wraz z infrastrukturą techniczną konieczną do ich obsługi oraz przesyłu wytworzonej energii, o mocy nie przekraczającej 100 kW, przy czym zakazuje się stosowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru o mocy większej niż moc mikroinstalacji.

Dla obszaru 1U/ZP wprowadzono wskaźniki urbanistyczne i architektoniczne oraz wytyczne do ich określania w planach miejscowych, umożliwiając lokalizację bardziej intensywniej zabudowy:

- wysokość zabudowy nie powinna być większa niż 12 m, przy czym wysokości te nie obowiązują dla inwestycji z zakresu łączności publicznej,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 50% powierzchni działki budowlanej,
- powierzchnia zabudowy nie powinna być większa niż 30% powierzchni działki budowlanej,
- maksymalna intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej – nie mniejszy niż 0,001 i nie większy niż 0,3 - dla działki budowlanej. Intensywność zabudowy stanowi uśredniony parametr, określony w odniesieniu do całego terenu 1U/ZP wyznaczonego w studium. W planie miejscowym dopuszcza się wydzielenie mniejszego terenu z ustaleniem większej intensywności zabudowy, z zastrzeżeniem nie przekraczania ustalonego parametru, obliczonego średnio w skali całego terenu 1U/ZP.

Ponadto dla obszaru objętego opracowaniem wskazano konieczność przestrzegania ograniczeń w zagospodarowaniu terenu wynikających z występowania

- Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w którym obowiązują ustalenia określone w uchwale Nr XXXIX/785/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z dnia 12 listopada 2013 r. poz. 3588 z późn. zm.),
- obszaru Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB 180005,
- zabytkowego parku podworskiego ze stawem i kapliczką wpisanego do Rejestru Zabytków – nr rejestru A-982 z dnia 4 października 1976 r.
- stanowisk archeologicznych - stanowiska archeologicznego nr 42 w Bratkowicach / AZP 101-75/28 oraz stanowiska archeologicznego nr 43 w Bratkowicach / AZP 101-75/29.

13. Zanieczyszczenie powietrza.

14. Parkingi i drogi.

Wielkość emisji niezorganizowanej ze źródeł motoryzacyjnych zależy jest w głównej mierze od natężenia ruchu, jego struktury oraz czasu emisji.

Przedmiotowy obszar jest obsługiwany przez istniejące drogi publiczne, gminną i powiatową. Za wyjątkiem ewentualnych dojazdów do zabudowy w obszarze tym nie planuje się lokalizacji nowych dróg.

Analizując ustalenia projektu zmiany studium można stwierdzić, że w wyniku ich realizacji nastąpi niewielki wzrost natężenia ruchu na drogach stanowiących obsługę komunikacyjną obszaru objętego opracowaniem. Wzrost natężenia ruchu związany z obsługą komunikacyjną nowej zabudowy będzie miał umiarkowany wpływ na stan sanitarny powietrza.

14.1.1 Działalność usługowa.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium może wiązać się z lokalnym zanieczyszczeniem powietrza. Dotyczy to spalin oraz różnorodnych zanieczyszczeń, jakie mogą powstać w wyniku świadczenia usług. W obszarze objętym opracowaniem nie będzie prowadzona działalność produkcyjna.

Działalność usługowa może być związana z powstawaniem różnorodnych zanieczyszczeń i ich emisją do powietrza atmosferycznego.

Ewentualna budowa lokalnych kotłowni wiąże się z powstawaniem zanieczyszczeń. Podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw do celów grzewczych są:

- dwutlenek siarki,
- tlenek węgla,
- dwutlenek azotu
- pyły.

Stężenia tych substancji w powietrzu wykazują zmienność w ciągu roku – rosną w sezonie grzewczym i maleją latem. Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy jest przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedno-

lity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.) Sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Uchwała nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. określa m.in. rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane lub parametry techniczne lub rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji, w których następuje spalanie paliw, dopuszczonych do stosowania na obszarze określonym w tej uchwale.

Ponadto dopuszczone w ustaleniach zmiany studium wykorzystanie odnawialnych źródeł energii pozwoli na redukcję emisji zanieczyszczeń, które towarzyszą produkcji energii przez źródła konwencjonalne.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie studium może wiązać się z lokalnym zanieczyszczeniem powietrza. W przypadku przestrzegania przepisów odrębnych, zmiany te nie spowodują jednak znaczącego wzrostu stężeń zanieczyszczeń zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i poza nim.

W zmianie studium nie wyznacza się nowego obszaru zabudowy, lecz umożliwia się lokalizację zabudowy o nieco większej intensywności w terenie, w którym realizacja zabudowy jest już możliwa na podstawie ustaleń obowiązującego planu miejscowego. Pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium należy określić jako nieznaczne. Nowe przepisy i standardy z zakresu ochrony środowiska, jak też obecnie stosowane rozwiązania techniczne w zakresie systemów energetycznych i zmniejszająca się energochłonność budynków mają wymierne skutki w zakresie sukcesywnego ograniczania negatywnego wpływu inwestycji na jakość powietrza atmosferycznego, wynikającego z niskiej emisji.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nie nastąpi znaczący wzrost ilości powstających zanieczyszczeń.

14.1.2 Wnioski.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium nie spowoduje znaczącego wzrostu stężeń zanieczyszczeń zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i poza nim.

14.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza granicami Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”.

Do ustaleń studium wprowadzono zakaz prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej powodującej zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych. Ochronie wód powierzchniowych i podziemnych mają również zaproponowane w studium rozwiązania dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, w tym objęcie całego obszaru gminy systemami zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych z odprowadzeniem do oczyszczalni ścieków.

Realizacja ustaleń studium wywierać będzie wpływ na środowisko wodne przede wszystkim w zakresie:

- lokalnych zmian stosunków wodnych – zmniejszenia retencji gruntowej na skutek wprowadzenia zabudowy i utwardzonych nawierzchni z jednoczesnym wzrostem wód odprowadzanych kanalizacją oraz obniżenia zwierciadła wód gruntowych na skutek prowadzenia koniecznych prac ziemnych i budowlanych,
- możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku wprowadzonych potencjalnych źródeł zanieczyszczeń.

Biorąc pod uwagę fakt, że w zmianie studium nie wyznacza się nowego obszaru zabudowy, lecz umożliwia się lokalizację zabudowy o nieco większej intensywności w terenie, w którym realizacja zabudowy jest już możliwa na podstawie ustaleń obowiązującego planu miejscowego można prognozować, że w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nie nastąpi istotny wzrost ilości ścieków.

W wyniku realizacji bardziej intensywnej zabudowy na części obszaru objętego opracowaniem oraz rozbudowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych wzrośnie poziom drenażu, jak również dojdzie do uszczelnienia większej niż do tej pory powierzchni, które powoduje zmniejszenie infiltracji i retencji gruntowej oraz zasilania wód podziemnych w stosunku do stanu obecnego.

Obecnie trudno jest jednak określić, jak intensywne będzie docelowe zagospodarowanie i ile powierzchni zostanie uszczelnione, trudno jest więc prognozować skalę oddziaływań.

Zachodnia część obszaru objętego opracowaniem jest w ustaleniach zmiany studium wskazana do pozostawienia jako obszar zieleni urządzonej parku, bez możliwości lokalizacji zabudowy.

Tereny efektywnie funkcjonującej zieleni, będą regulowały obieg wody poprzez retencję gruntową, utrzymywały równowagę wodną w glebie oraz pełniły funkcję ochronną (filtr biologiczny) jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Wprowadzone do projektu studium zapisy takie jak obowiązek zachowania określonej wielkości powierzchni biologicznie czynnej, pozwoli na zachowanie lokalnej retencji oraz ciągłości korytarzy ekologicznych.

W przypadku terenów, na których prowadzona będzie działalność usługowa, odprowadzanie wód deszczowych zależne będzie od specyfiki przedsięwzięcia i natężenia koniecznej obsługi komunika-

cyjnej. W ustaleniach zmiany studium zakłada się ujmowanie wód opadowych i roztopowych w systemy kanalizacyjne zamknięte lub w systemy otwarte wraz z ich odprowadzeniem, po spełnieniu wymaganych standardów czystości, do odbiornika wód, z uwzględnieniem stosowania rozwiązań w zakresie retencjonowania wód.

Ścieki wprowadzane do wód lub ziemi, a także wody opadowe i roztopowe muszą spełniać wymagania określone przepisami ustawy Prawo wodne, w tym rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311). Obiekty budowlane oraz instalacje, których użytkowanie jest związane z wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi muszą odpowiadać wymogom, o których mowa w art. 76 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska.

Przeznaczenie terenów pod zabudowę usługową wiąże się z powstawaniem odpadów, powstających w wyniku prowadzenia działalności. W obszarze objętym opracowaniem będą powstawały także odpady medyczne, nie wyklucza się również powstawania odpadów niebezpiecznych, związanych z prowadzoną działalnością. Firmy, które będą wytwarzać odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne w znacznych ilościach, określonych w ustawie o odpadach, zobowiązane są do uzyskania stosownych pozwoleń właściwych organów administracji. Prowadzenie gospodarki odpadami powinno odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami. Obecnie gospodarka odpadami na terenie gminy Świlcza jest prowadzona zgodnie z Uchwałą Nr XVI/135/2019 Rady Gminy Świlcza z dnia 28 października 2019 r. (zmienioną uchwałą Nr XVII/145/2019 Rady Gminy Świlcza z dnia 25 listopada 2019 r. i uchwałą Nr XXXI/250/2020 Rady Gminy Świlcza z dnia 7 grudnia 2020 r.) Regulamin Utrzymania Czystości i Porządku na terenie Gminy Świlcza.

Zgodnie z nowym systemem gospodarki odpadami komunalnymi nastąpi wzrost ilości odpadów poddawanych procesom odzysku lub unieszkodliwiania. Proces ten przyczyni się znacząco do ograniczenia zagrożeń dla środowiska.

Zastosowanie w pierwszej kolejności systemu selektywnej zbiórki odpadów "u źródła" oraz odzysku, a następnie unieszkodliwianie odpadów, przyczyni się w znacznym stopniu do ograniczenia ujemnych skutków realizacji ustaleń studium na środowisko.

Zgodnie ze studium przewiduje się objęcie selektywną zbiórką odpadów komunalnych całego obszaru gminy Świlcza. Można założyć, że przyjęty w gminie system zbierania, gromadzenia, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów spowoduje zauważalną poprawę ekologicznych warunków

ków życia jego mieszkańców i wpłynie korzystnie na stan środowiska.

Rozwiązaniami mającymi na celu ochronę gleb i wód przed zanieczyszczeniem jest np. selektywne magazynowanie odpadów w sposób zabezpieczający środowisko przed zanieczyszczeniem tj. np. w przystosowanych do tego celu kontenerach z zamykanymi otworami wrzutowymi lub w sposób zabezpieczający przed pyleniem, rozwiewaniem lub w inny sposób zabezpieczający środowisko przed zanieczyszczeniem, szczególnie w przypadku odpadów niebezpiecznych.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie studium zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji jego ustaleń.

14.3 Udokumentowane złoża kopalin.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin, tereny i obszary górnicze.

14.4 Hałas i wibracje.

W chwili obecnej największym źródłem hałasu w rejonie obszaru objętego opracowaniem jest hałas komunikacyjny związany z drogą powiatową, przebiegającą w sąsiedztwie.

W obszarze objętym opracowaniem mogą być zlokalizowane obszary, które na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 poz. 112) będą objęte ochroną przed hałasem. W przypadku lokalizacji usług w zakresie opieki zdrowotnej, będą obowiązywały dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów szpitali poza miastem.

W przypadku lokalizacji usług w zakresie opieki społecznej, będą obowiązywały dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów domów opieki społecznej. W przypadku lokalizacji usług w zakresie edukacji, będą obowiązywały dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym i czasowym pobytem dzieci i młodzieży. Inne usługi, których lokalizacja jest dopuszczona w ustaleniach zmiany studium, takie jak usługi w zakresie opieki socjalnej, kultury, edukacji, gastronomii, usług hotelarskich nie są objęte ochroną przed hałasem, natomiast dla obszaru parku będą obowiązywały dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

W zmianie studium nie wyznacza się nowego obszaru zabudowy, lecz umożliwia się lokalizację zabudowy o nieco większej intensywności w terenie, w którym realizacja zabudowy jest już możliwa na podstawie ustaleń obowiązującego planu miejscowego. W stosunku do aktualnego przeznacze-

nia terenów w obowiązującym planie miejscowym projekt zmiany studium nie wprowadza więc żadnych zmian, które mogłyby wpłynąć na wzrost emisji hałasu, w związku z czym nie prognozuje się też możliwości wystąpienia oddziaływań skumulowanych w zakresie hałasu i zanieczyszczeń w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium.

14.5 Emitowanie pól elektromagnetycznych.

Źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego mogą być naturalne lub antropogeniczne. Naturalne środowisko elektromagnetyczne jest skutkiem procesów zachodzących na Ziemi (wyładowania elektromagnetyczne w atmosferze ziemskiej) lub na Słońcu (promieniowanie elektromagnetyczne Słońca), a także w kosmosie (promieniowanie kosmiczne). Sztuczne środowisko elektromagnetyczne składa się z pól wytwarzanych celowo lub jako produkt uboczny wynikający ze stosowania niektórych urządzeń. Sztuczne źródła promieniowania wysokiej częstotliwości stosowane są m.in. w telekomunikacji, radiolokacji, lecznictwie, diagnostyce i wytwarzają źródła lokalne o wartościach znacznie przewyższających tło naturalne. Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mogą mieć istotny wpływ na środowisko są instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne.

Realizacja ustaleń zmiany studium może być źródłem promieniowania elektromagnetycznego, uwarunkowanego dalszym rozwojem infrastruktury technicznej w zakresie napowietrznych linii i urządzeń elektroenergetycznych oraz dopuszczalną lokalizacją urządzeń radiokomunikacyjnych, w tym stacji bazowych telefonii komórkowej.

Ustawa Prawo ochrony środowiska zawiera podstawowe regulacje prawne, dotyczące ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z art. 121 tej ustawy ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska przez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej wartości dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do wartości dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Projektant i użytkownik urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne ma obowiązek stosowania technicznych i organizacyjnych środków eliminujących zagrożenia środowiska i zdrowia ludzi. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448) określa dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabu-

dowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludzi. Są one zależne od częstotliwości i rodzaju pracy źródeł. Przez tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową rozumie się tereny, dla których taką funkcję przewidziano w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z ustaleniami zmiany studium w obszarach objętych opracowaniem przewiduje się możliwości lokalizacji mieszkań, będą także powstawały miejsca dostępne dla ludzi. W obszarze objętym opracowaniem będą mogły powstawać instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne. W zależności od rodzaju przedsięwzięcia określonego rozporządzeniem z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1839) na etapie lokalizacji oraz budowy tego rodzaju obiektów inwestor jest lub może być zobowiązany przez odpowiedni organ ochrony środowiska do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Oddanie do użytkowania stacji bazowej wymaga uzyskania pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych do środowiska, na podstawie przeprowadzonych wstępnych pomiarów wielkości emisji z instalacji. Poziom pól elektromagnetycznych nie może przekraczać wartości dopuszczalnych określonych w obowiązujących przepisach szczególnych, przy czym inne poziomy pól elektromagnetycznych obowiązują dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, a inne dla pozostałych terenów - jak dla miejsc dostępnych dla ludzi.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują napowietrzne linie średniego napięcia, będą mogły także powstawać urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW.

Mając na względzie istniejące regulacje prawne, wymagające zachowania odpowiednich stref bezpieczeństwa, w których przekroczone są natężenia pola elektromagnetycznego bezpieczne dla stałego pobytu ludzi, można przewidywać, że promieniowanie elektromagnetyczne pochodzące od sieci i urządzeń dopuszczonych planem nie będzie w istotny sposób oddziaływać na środowisko naturalne oraz zdrowie ludzi.

14.6 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje pojęcie poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zagrożenia środowiska albo prowadzące do powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. (Dz. U. z 2016 poz. 138) określa ro-

dzaje i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie gminy nie znajdują się obecnie żadne zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W sąsiedztwie obszaru objętego opracowaniem znajduje się teren przemysłowy, jeszcze nie zagospodarowany.

W obszarze objętym opracowaniem ewentualnym zagrożeniem dla środowiska mogą być również wypadki komunikacyjne i awarie pojazdów przewożących tranzytem materiały niebezpieczne.

14.7 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego i klimatu.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach obszarów objętych ochroną przyrody jako obszar Natura 2000 i obszar chronionego krajobrazu, sam jednak nie wyróżnia się pod względem przyrodniczym.

Pierwotny krajobraz omawianego terenu został już w dużej mierze przekształcony wskutek działalności człowieka. Obszar objęty opracowaniem znajduje się w sąsiedztwie dróg i terenów zabudowy.

Z punktu widzenia uwarunkowań krajobrazowych najistotniejszą zmianą jaką wprowadza projekt zmiany studium jest umożliwienie lokalizacji większej intensywności zabudowy we wschodniej części obszaru objętego opracowaniem w porównaniu do możliwości zagospodarowania tego obszaru na podstawie obowiązującego planu miejscowego.

Wprowadzenie zainwestowania na tereny dotychczas niezabudowane ograniczy wielkość obecnie występującej powierzchni biologicznie czynnej. W ustaleniach zmiany studium dla obszaru objętego opracowaniem wprowadzono także wytyczne w odniesieniu do parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, aby zapewnić właściwe „wkomponowanie” nowej inwestycji w przestrzeń miejscowości. Realizacja zabudowy zgodnej z ustaleniami studium nie będzie stanowiła zauważalnego i dysharmonizującego elementu w krajobrazie.

Z uwagi na położenie w obszarze parku podworskiego wpisanego do rejestru zabytków realizacja zabudowy w tym obszarze będzie wymagała uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Biorąc pod uwagę przyjęte w studium parametry i wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu zabudowa, która powstanie w tym obszarze nie będzie stanowić dominanty wysokościowej ani krajobrazowej.

Biorąc pod uwagę ustalenia zmiany studium oraz po przeanalizowaniu istotnych cech krajobrazu na analizowanym terenie można wnioskować o braku negatywnego oddziaływania na ten element środowiska przyrodniczego.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie wpłynie negatywnie na wartość krajobrazową omawianego terenu oraz nie będzie mieć istotnego wpływu na klimat i środowisko kulturowe.

14.8 Ocena wpływu ustaleń zmiany studium na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

Obszar objęty opracowaniem nie zawiera elementów o nadzwyczajnie wysokich walorach przyrodniczych, stanowią je bowiem w dużej mierze fitocenozy pochodzenia antropogenicznego.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nastąpi wzrost powierzchni terenów przeznaczonych pod zainwestowanie w stosunku do aktualnego sposobu użytkowania terenu.

System powiązań przyrodniczych w obszarze objętym opracowaniem stanowi potok Bratkowicki.

W obszarze objętych opracowaniem nie powstanie zabudowa na tyle intensywna, która mogłaby stanowić bariery na szlakach migracyjnych fauny.

Na omawianym terenie nie stwierdzono występowania roślin chronionych a na podstawie rozporządzenia o ochronie gatunkowej zwierząt, nie występują tu tereny stałego przebywania i gniazdowania rzadkich gatunków zwierząt.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nie przewiduje się wystąpienia negatywnego wpływu na florę i faunę terenu.

14.9 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie jest związana ze znaczącymi skutkami transgranicznymi. Nie przewiduje się powstania w tym obszarze źródeł zanieczyszczeń, mogących powodować negatywne oddziaływanie na środowisko poza granicami kraju.

15. Ocena skutków realizacji ustaleń zmiany studium dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym w obszarze objętym opracowaniem nie występują siedliska i gatunki roślin podlegające ochronie prawnej.

Analizowany obszar znajduje się w granicach Mielecko – Kolbuszowsko – Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym Mielecko – Kolbuszowsko – Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu jest uchwała Nr XXXIX/785/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2013 r. poz. 3588).

Zgodnie z ww. uchwałą na terenie Obszaru zakazuje się (za wyjątkiem przypadków opisanych w treści uchwały):

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody,
- 2) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek: Trześniówka, Kanał Białoborski, Tuszymka, Osina, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, przy czym dla sztucznych zbiorników wodnych za linię brzegową uważa się linię wody przy maksymalnej rzędnej piętrzenia wody w zbiorniku;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnobłotnych.

Ustalenia projektu zmiany studium nie będą miały wpływu na zachowanie ww. ograniczeń, które zgodnie z przepisami odrębnymi obowiązują w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Cały obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB 180005.

Do głównych zagrożeń dla obszaru Natura 2000 Puszcza Sandomierska zalicza się zarastanie i zalesianie gruntów ornych, łąk, pastwisk i muraw, wycinanie starych dziuplastych drzew, intensyfikacja gospodarki rolnej, wędkarstwo, polowania, urbanizacja, dzikie wysypiska śmieci, poligony, eksploatacja złóż surowców.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie związana z powstaniem ww. zagrożeń lub ze zwiększeniem ryzyka ich powstania w porównaniu do aktualnych ustaleń obowiązującego planu miejscowego, który w tym obszarze dopuszcza lokalizację zabudowy usługowej o takiej samej funkcji jak określona w ustaleniach zmiany studium.

Projekt zmiany studium nie wprowadza żadnych zmian, które mogłyby oddziaływać w sposób niekorzystny na przyrodę sąsiednich obszarów chronionych, w tym również na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Biorąc pod uwagę wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko, które zostały przedstawione w poprzednich rozdziałach niniejszej prognozy można stwierdzić, że realizacja ustaleń zmiany studium nie spowoduje znaczącego oddziaływania na istniejące formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000 i Obszar Chronionego Krajobrazu, w związku z czym nie ma potrzeby podejmowania działań kompensujących.

Obszar objęty opracowaniem nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności nie będzie:

- pogarszać stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogarszać integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

16. Ocena określonych w projekcie zmiany studium warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.

Projekt zmiany studium w wystarczający sposób uwzględnia wymagania, wynikające z potrzeb

ochrony środowiska. Ustalenia projektu zmiany studium uwzględniają potrzeby środowiska przyrodniczego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i zapewniają właściwą ochronę środowiska i zdrowia ludzi, nie ograniczając możliwości rozwojowych gminy.

17. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium.

17.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

Projekt zmiany studium był sporządzany jednocześnie z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Obszar objęty opracowaniem posiada aktualne opracowanie ekofizjograficzne, w którym rozpoznano i scharakteryzowano stan i funkcjonowanie środowiska. Na tej podstawie zbadano uwarunkowania, które objęły określenie przydatności terenów dla rozwoju poszczególnych funkcji oraz określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska i wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenu jest zgodne pod tym względem z opracowaniem ekofizjograficznym.

17.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.

Ocenę proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania należy przeprowadzić w odniesieniu do całego obszaru gminy. Projekt zmiany studium nie zmienia w sposób zasadniczy przeznaczenia terenu objętego opracowaniem, umożliwiając jedynie bardziej racjonalne jego zagospodarowanie. W wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nie nastąpi więc zachwianie właściwych proporcji pomiędzy ilością terenów zabudowy do terenów otwartych, pełniących funkcje przyrodnicze.

18. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem zmiany studium.

Najważniejszymi dokumentami powiązanymi z projektem zmiany studium mają dokumenty o zasięgu regionalnym i lokalnym, w tym:

- 1) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030 przyjęty uchwałą Nr LIX/930/18 z dnia 27 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. z dnia 18 września 2018 r., poz. 3937),
- 2) Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2017-2019 z perspektywą do 2023 r., przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XLVI/781/17 z dnia 27 listopada 2017 r.,

SYNTAX BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO Małgorzata Łapeta, Gliwice

- 3) Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego 2022, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XXXI/551/17 z dnia 5 stycznia 2017 r.

W ustaleniach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego wskazano położenie gminy Świlcza zarówno w miejskim obszarze funkcjonalnym Ośrodka Wojewódzkiego Rzeszowa, w Wiejskim Obszarze Funkcjonalnym uczestniczącym w procesach rozwojowych i w Obszarze Funkcjonalnym Innowacyjnego Przemysłu.

Na obszarze gminy istotne jest uwzględnienie ograniczeń związanych z:

- położeniem na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425 Dębica-Stalowa Wola – Rzeszów – obszar objęty opracowaniem znajduje się poza GZWP,
- położeniem w sąsiedztwie Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Najważniejszymi dokumentami z uwagi na ich koncentrację wyłącznie na tematyce oddziaływania na środowisko, zawierają programy związane bezpośrednio z jego ochroną. W Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego określono cele i kierunki ochrony środowiska do 2023 r. takie jak m.in.:

- Minimalizacja skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych oraz zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wody dla województwa podkarpackiego
- Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz zaspokojenie ilościowego i jakościowego zapotrzebowania na wodę przeznaczoną do celów bytowo- gospodarczych oraz rekreacyjnoturystycznych
- Poprawa i utrzymanie wymaganej prawem jakości powietrza, w tym dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego dla ozonu i krajowego celu redukcji narażenia do roku 2020 oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu poprzez sukcesywną redukcję emisji gazów cieplarnianych
- Poprawa klimatu akustycznego
- Zmniejszenie masy odpadów składowanych na składowiskach oraz zwiększenie udziału przygotowania do ponownego użycia i recyklingu surowców wtórnych i odzysku energii z odpadów
- Zachowanie, ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej, ochrona zasobów leśnych oraz rozwój trwałej, zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej
- Zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego i ekologicznego mieszkańcom województwa pod-

karpackiego, w tym zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz ograniczenie ich skutków

- Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz remediacja, rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych
- Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów geologicznych oraz ograniczanie presji na środowisko związanej z eksploatacją i prowadzeniem prac poszukiwawczych
- Ochrona ludności i środowiska przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.

Projekt zmiany studium jest spójny z innymi planami obowiązującymi dla sąsiednich obszarów i programem ochrony środowiska.

Ustalenia zmiany studium uwzględniają cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie wywierać negatywnego wpływu na jednolite wody powierzchniowe i podziemne.

19. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń zmiany studium.

W celu kontroli skutków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenu niezbędne jest prowadzenie systemu monitoringu studium i planu miejscowego, który będzie zgodny ze studium.

Monitoring ten powinien dotyczyć zgodności realizacji inwestycji z ustaleniami zawartymi w planie miejscowym zgodnym ze studium. Realizacja postanowień dokumentów jakimi są studium i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, następuje na skutek wykonania projektu budowlanego, stanowiącego podstawę wydania pozwolenia na budowę. Metody i częstotliwości przeprowadzenia analizy realizacji postanowień dokumentu mogą odbywać się wyłącznie w powiązaniu z realizacją zamierzenia inwestycyjnego (w całości lub etapami). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zgodny ze studium jest aktem prawa miejscowego, na podstawie którego następuje realizacja zabudowy i zagospodarowania terenów.

Metoda analizy skutków realizacji postanowień projektowanej zmiany studium i planu miejscowego sporządzonego zgodnie ze znowelizowanym studium powinna polegać na:

- ocenie oddziaływania projektowanego zagospodarowania poszczególnych terenów na środowisko;

- ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ład przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń studium i planów na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ład przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in.:

- stan wyposażenia obszaru w kluczowe dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć wodociągowa, sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej, wielkość rezerw na podstawowych urządzeniach i obiektach inżynierii,
- monitoring udziału powierzchni biologicznie czynnej - zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu i działki – na podstawie dokumentacji technicznej.

Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń studium powinny być przeprowadzane przez organy administracji samorządowej.

Monitoring skutków realizacji ustaleń studium winien być dokonywany zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w ramach oceny zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym oraz dokonywania oceny aktualności studium.

Oceny te winny być dokonywane przez Wójta Gminy Świlcza, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy (nie rzadziej niż raz na 4 lata). Wyniki tych ocen winny być przedstawione Radzie Gminy. Określona ustawowo procedura pozwoli przeanalizować i ocenić środowiskowe skutki rea-

lizacji ustaleń studium.

20. Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją ustaleń zmiany studium.

Prace nad prognozą oddziaływania na środowisko były prowadzone równolegle z pracami nad projektem zmiany studium. Wstępna identyfikacja walorów środowiskowych, rozpoznanie potencjalnych problemów środowiskowych w konfrontacji z założeniami koncepcyjnymi projektu zmiany studium pozwoliły na określenie ogólnych zaleceń mających na celu zapobieganie i ograniczenie potencjalnych, negatywnych oddziaływań na środowisko. Zalecenia te zostały uwzględnione już w trakcie prac nad projektem zmiany studium.

W projekcie zmiany studium, który jest przedmiotem niniejszej prognozy uwzględniono większość zgłoszonych na wcześniejszym etapie postulatów. Wdrożenie tych postulatów nastąpiło w formie bezpośredniej zmiany funkcji poszczególnych terenów lub poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów w tekście projektu zmiany studium.

W prognozie oddziaływania na środowisko nie wskazano więc rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska, które mogą wynikać z realizacji ustaleń zmiany studium, gdyż zastosowane rozwiązania były na bieżąco konsultowane.

Wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko zostały przedstawione w rozdziale 13 i omówione w poszczególnych podrozdziałach, które odnoszą się do ocen w ramach poszczególnych kryteriów.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie zmiany studium zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się możliwości wystąpienia istotnych zagrożeń dla środowiska w wyniku realizacji jego ustaleń.

21. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium.

W trakcie opracowywania niniejszego dokumentu rozważane były rozwiązania alternatywne do zawartych w projekcie zmiany studium. Wariantowaniu podlegały parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu takie jak wielkość udziału powierzchni biologicznie czynnych, intensywność i wysokość zabudowy. Przyjęte wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu wynikają zarówno z potrzeb programu użytkowego planowanych funkcji usługowych, jak i z analizy obowiązujących ustaleń planu miejscowego, w celu wkomponowania nowych obiektów w otoczenie i krajobraz.

Przeznaczenie poszczególnych terenów i zasady ich zagospodarowania określone w ustaleniach projektu zmiany studium są optymalne z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych oraz funkcjonalno-przestrzennych.

Opracowanie zmiany nr 2/2020 Studium jest związane z potrzebą powiększenia terenów zabudowy usługowej z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z położenia w obrębie obszarów objętych ochroną przyrody oraz uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony obszaru zabytkowego.

OŚWIADCZENIE *

Małgorzata Łapeta

Gliwice, 5.05.2021 r.

Oświadczam, jako autor dokumentu prognozy oddziaływania na środowisko pn.:

„Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany nr 2/2020 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świlcza”

że ukończyłam jednolite studia magisterskie, a także posiadam co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz byłam co najmniej pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Małgorzata Łapeta

.....
podpis oświadczającego

*Oświadczenie opracowane na podstawie art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.).